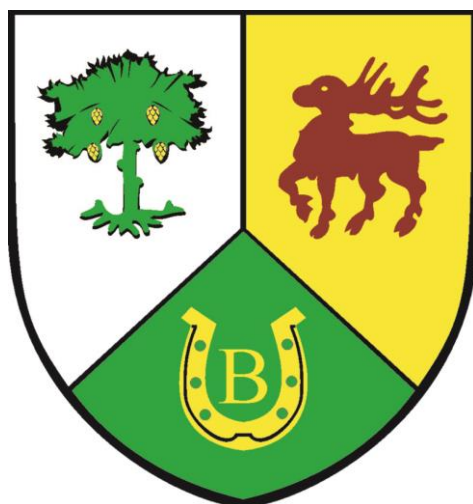

Strategia Bytnica 2014-2020
ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR.....
RADY GMINY w Bytnicy.....
Z DNIA.....

(Wersja autorska 3.0)

STRATEGIA ROZWOJU GMINY BYTNICA NA LATA 2014-2020

Spis treści:

1. Wstęp. Misja Gminy i wizja strategiczna.	3
2. Sumaryczna diagnoza stanu Gminy Bytnica. Problemy. Rozwiązania. Rekomendacje.....	8
3. Cele strategiczne Gminy Bytnica na lata 2014-2020 i wizja Gminy w 2022	28
4. Analiza S.W.O.T.....	32
5. System monitorowania i aktualizacji Strategii.	35
6. Źródła.	37
7. Słowniczek skrótów i terminów.	37

1. Wstęp. Misja Gminy i wizja strategiczna.

Główne kierunki rozwoju gminy ujęte w niniejszej Strategii zostały wypracowane we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy w Bytnicy, Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytnicy oraz Radnymi Rady Gminy w Bytnicy, Sołtysami i mieszkańcami. Na kształcie Strategii zaważyły przede wszystkim uwarunkowania wynikające z perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014-2020, która w sposób zasadniczy determinuje realizację poszczególnych obszarów rozwojowych Gminy Bytnica.

Podstawą metodologiczną dla sformułowania niniejszego dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Bytnica na lata 2014-2020 jest metoda tzw. metaanalizy pozwalająca na uchwycenie danych wynikających nie tylko ze statystyki, ale również innych danych źródłowych (np. opracowania o charakterze społecznym oraz gospodarczym).

Istotą tego narzędzia, w konsekwencji, jest tworzenie zrównoważonej strategii rozwoju i zarządzanie nią. Aspekt zrównoważenia wiąże się z tym, że oprócz wymiaru bezpośrednio mierzalnego (np. finansowego) obejmuje także wymiary nie posiadające z góry podanych miar i sposobów oceny, które mogą zostać wypracowane lokalnie, z uwzględnieniem specyfiki danej organizacji.

Podejście takie podkreśla, że mierniki finansowe i pozafinansowe muszą stać się częścią systemu informacji dla pracowników na wszystkich szczeblach organizacji samorządowej. Cele strategiczne oraz mierniki są tutaj czymś więcej niż doraźnie zebranymi finansowymi i pozafinansowymi wskaźnikami rezultatów. Mierniki strategiczne pozwalają na zapewnienie równowagi pomiędzy uzyskiwaniem bezpośrednich wyników, a budowaniem przyszłych wyników. Metoda ta reprezentuje ponadto równowagę pomiędzy obiektywnymi, łatwo policzalnymi miernikami wyników, a subiektywnymi, opartymi na ocenach pozaliczbowych, miernikami napędzającymi przyszłe rezultaty.

Tabela mierników Strategii Rozwoju Gminy Bytnica na lata 2014-2020

Lp.	nazwa grupy priorytetowej	nazwa miernika rezultatu finansowego	nazwa miernika rezultatu ilościowego	nazwa miernika rezultatu społecznego
1.	rozwój komunikacyjny	wielkość nakładów finansowych <i>n+1</i> i <i>nn.</i>	ilość wybudowanych, przebudowanych oraz zmodernizowanych obiektów	poprawa warunków bezpieczeństwa, estetyki oraz skrócony czas

				<i>dojazdu do pracy, szkoły, etc.</i>
2.	rozwój turystyczny	<i>wielkość nakładów finansowych n+1 i nn.</i>	<i>ilość nowych obiektów turystycznych, ilość turystów, ilość nowych miejsc pracy w sektorze</i>	<i>wzrost zamożności mieszkańców</i>
3.	rozwój środowiskowy	<i>wielkość nakładów finansowych n+1 i nn.</i>	<i>ilość przyłączy, ilość wybudowanych, przebudowanych obiektów środowiskowych</i>	<i>poprawa środowiska naturalnego, poprawa poziomu zdrowia mieszkańców.</i>
4.	rozwój społeczny	<i>wielkość nakładów finansowych n+1 i nn.</i>	<i>ilość osób zaangażowanych w realizację projektów, ilość projektów, marginalizacja negatywnych zjawisk społecznych.</i>	<i>wzrost poczucia bezpieczeństwa socjalnego, utrwalenie więzi społecznych.</i>

Wyjaśnienie: „n” to pierwszy rok w rozpoczęciu realizacji „+1” – pierwszy rok po rozpoczęciu realizacji, „nn” – następne lata realizacji.

Aby wspierać regiony i państwa członkowskie do lepszego zdefiniowania strategii badawczych i innowacyjnych Komisja uruchomiła specjalną platformę pn. "smart specialisation platform" (Strategie inteligentnej specjalizacji). To kolejny krok na drodze do osiągnięcia celów określonych przez państwa członkowskie w dziedzinie badań i innowacji w ramach strategii Europa 2020.

Na podstawie „smart specialisation strategies” każdy region musi określić swoje najlepsze aktywa i potencjał i skoncentrować swoje wysiłki i zasoby na ograniczonej liczbie priorytetów, gdzie można naprawdę rozwijać doskonałości i konkurencyjności w globalnej gospodarce. Strategia obejmuje proces opracowania wizji, określenia przewagi konkurencyjnej, ustawianie priorytetów strategicznych i wykorzystanie inteligentnych strategii maksymalizacji opartej na wiedzy potencjału rozwoju każdego regionu, silnych lub słabych stron, *high-tech lub low-tech*. Województwo Lubuskie posiada już taki

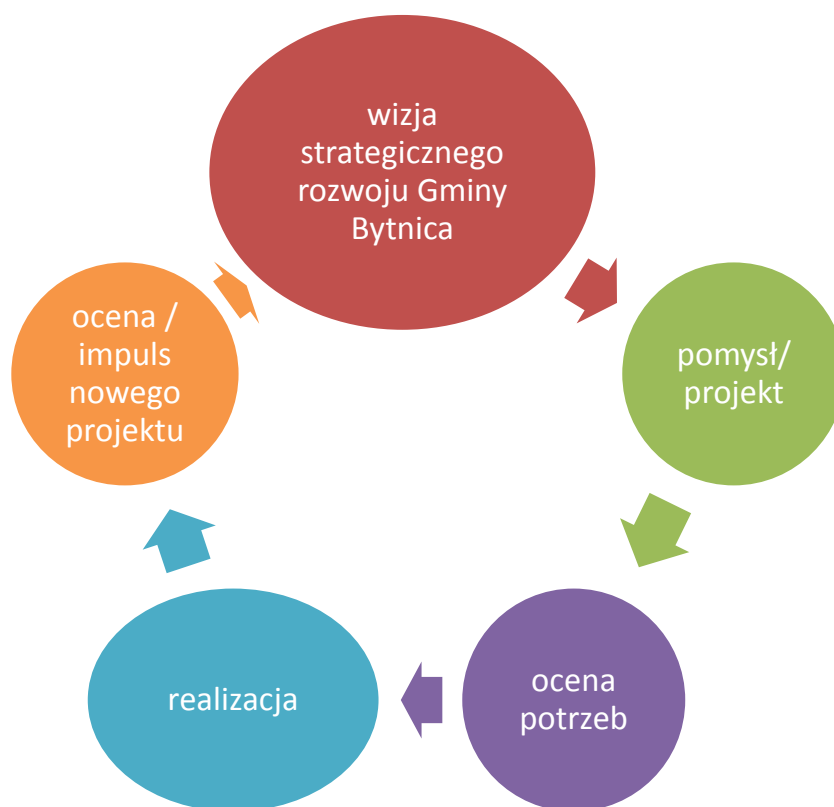
dokument powołany do życia w 2014, choć konsultowany we wrześniu i październiku 2014.

Strategie inteligentnej specjalizacji w obecnej (2014-2020) polityce spójności (wkład do strategii Europa 2020 na rzecz zatrudnienia i rozwoju) -są podstawą do otrzymania znacznie większych środków na inwestycje w nowej perspektywie UE2014-2020.

Nowa perspektywa finansowa UE na lata 2014-2020

Przyjęta w 2013 roku nowa perspektywa finansowa UE 2014-2020 jest bardzo korzystna dla Polski. Wynika z niej, że nasz kraj otrzyma 72,9 mld euro na realizację polityki spójności. Równie niewątpliwe jest jednak to, że to jest ostatni okres tak szczodrego finansowania przedsięwzięć rozwojowych w Polsce ze źródeł wspólnotowych. Dodatkowe elementy uzasadnienia przyjętych rozstrzygnięć strategicznych:

1. Strategia jest w większym stopniu aktem samorządowym, podejmowanym przez lokalnych samorządowców, niż opracowaniem technicznym sporządzonym przez specjalistów zewnętrznych.
2. Przyjęte cele strategiczne i mierniki ich realizacji mają większe znaczenie od przyjętych pułapów strategicznych i wstępnie sformułowanych inicjatyw strategicznych, gdyż te ostatnie najprędzej mogą wymagać modyfikacji w świetle pojawiających się nowych uwarunkowań. Nowe sposoby i zmiana tempa realizacji Strategii nie podważają jej ciągłości tak długo, jak pozostają w mocy jej cele strategiczne oraz definicje mierników ich realizacji.
3. Otoczenie strategiczne wyraźnie wskazuje na konieczność sięgania po rozwiązania innowacyjne oraz preferencję dla rozwiązań zintegrowanych i całościowych nad działaniami rozproszonymi i jednostkowymi. Udział naszego kraju w gospodarce globalnej niesie wiele nowych możliwości ale i zagrożeń. Hasło: myśl globalnie i działaj lokalnie nabiera nowego znaczenia, i ze sloganu aktywistów ochrony środowiska przekształca się stopniowo w wymóg i drogowskaz dla władz samorządowych.
4. Brak jasnych zasad finansowania istotnych projektów inwestycyjnych z funduszy strukturalnych po roku 2020, może dotknąć gminę w istotny sposób, i nakazuje bardzo przemyślane wykorzystanie możliwości stwarzanych przez perspektywę finansową UE 2014-20, oraz nabycie doświadczeń, które pozwolą kontynuować działania rozwojowe po jej zakończeniu.

Obszary zależności rozwojowych Gminy Bytnica

Komplementarność

Strategia Rozwoju Gminy Bytnica jest komplementarna i wynikowa w stosunku do następujących dokumentów o charakterze wyższego rzędu, tj.:

- 1) Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego do roku 2020,
- 2) Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego,
- 3) Programu Ochrony Środowiska Województwa Lubuskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016 – 2019,
- 4) Strategii Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego na lata 2007 – 2015,
- 5) Strategii Rozwoju Gminy Bytnica na lata 2008 -2015,
- 6) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bytnica do roku 2015.

Finansowanie Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Bytnica finansowana winna być z następujących źródeł:

- 1) Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020, w tym Kontrakt Terytorialny,
- 2) Programy operacyjne na poziomie krajowym,

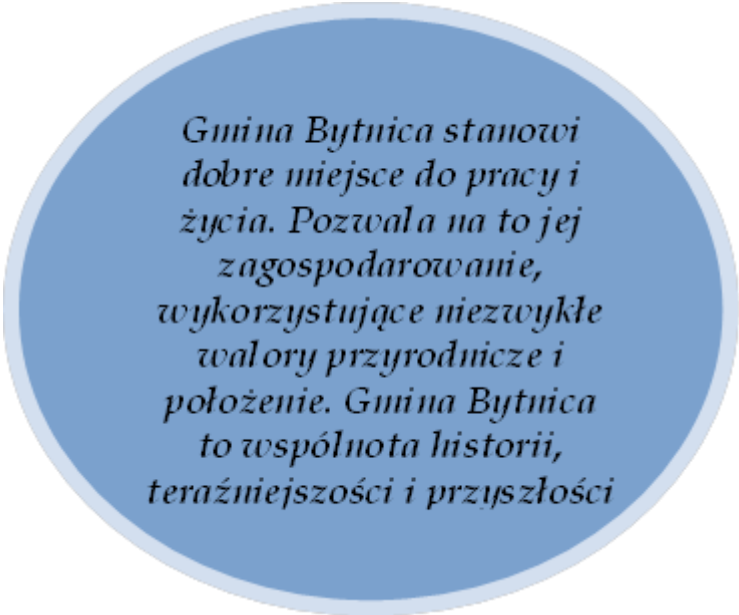
- 3) Europejska Wspólnota Terytorialna (INTERREG V),
- 4) Program Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Oś 4 Leader,
- 5) Inne (kredyty preferencyjne, środki funduszy krajowych oraz wspólnotowych).

Budżet Gminy Bytnica powinien mieć charakter zadaniowy i komplementarny i uzupełniający w stosunku do zewnętrznych źródeł finansowania.

Strategiczna misja wspólnoty samorządowej Gminy Bytnica to:

wspólna energia – wspólnota pomysłów - wspólna Gmina

Wizja strategiczna

*Gmina Bytnica stanowi
dobre miejsce do pracy i
życia. Pozwala na to jej
zagospodarowanie,
wykorzystujące niezwykle
walory przyrodnicze i
położenie. Gmina Bytnica
to wspólnota historii,
teraźniejszości i przyszłości*

2. Sumaryczna diagnoza stanu Gminy Bytnica. Problemy. Rozwiązania. Rekomendacje.

Położenie geograficzne

Gmina Bytnica leży w województwie lubuskim, północno-wschodniej części powiatu krośnieńskiego. Jest oddalona o 9 km od Krosna Odrzańskiego i około 50 km od Zielonej Góry. Miejscowość i sołectwo Bytnica usytuowana jest w środkowo południowej części gminy i stanowi jej stolicę. W skład sołectwa Bytnica oprócz wsi Bytnica wchodzi także miejscowość Głębokie, Smolary Bytnickie oraz osada Garbowo.

Szczególne znaczenie w Gminie Bytnica odgrywa koegzystencja człowieka z naturą (obszar gminy posiada najwyższy wskaźnik zalesienia w Polsce na terenach nizinnych – 78 %). Uwarunkowania ekofizjograficzne gminy stanowią jeden z kwalifikatorów rozwojowych samorządu Gminy Bytnica warunkując nie tylko kierunki strategicznej progresji, ale również możliwości absorpcyjne zewnętrznych źródeł finansowania. Jednym z głównych i zarazem strategicznych kierunków działania samorządu Gminy Bytnica jest współpraca z Lasami Państwowymi oraz prywatnymi dzierżawcami i właścicielami jezior.

Poniżej przedstawiono główne elementy opisowe, które wynikają z determinacji środowiskowej Gminy Bytnica.

Uwarunkowania środowiskowe

Wstęp

Gmina Bytnica znajduje się na terenie Pojezierza Lubuskiego. Obszar Gminy Bytnica to dominacja równin, w ramach których charakterystyczne są torfowiska, obszary bagienne i jeziora. Na wschód od miejscowości Bytnica umiejscowiona jest morena czołowa pod nazwą „Łysa Góra”, której szczyt osiąga wysokości 122,2 m n.p.m. i nazywany jest także „Ruską Górą”. Przy dobrej widoczności można dojrzeć z jej szczytu Zieloną Górę, odległą w linii prostej o około 30 km.

Wody

Teren całej gminy Bytnica położony jest w zlewni rzeki Odry. Lokalnie dominuje zlewnia rzeki Białej (zwanej także Bielą) W zachodnio-północnej części gminy z jeziora Dobrosułowskiego wypływa rzeczka Dobrosułówka zwana także Radomką i w dalszym biegu zwana Lińską Strugą. Na terenie gminy Krosno Odrz. Zasila rzekę Białą. W dolinach i obniżeniach terenu występują liczne mokradła. Przez wschodnią część gminy przepływa rzeka Gryżynka (Gryżyński Potok), wzdłuż której zlokalizowane są stawy hodowlane, jeziora Wapienne (Gryżyńskie), Grabinek (Kąpielisko). Na granicy zachodnio- północnej gminy płynie rzeka Pliszka.

W centralnej części Bytnicy występuje ciąg jezior polodowcowych, które związane są z rzeką Białą. Pierwszym z nich, położonym w Bytnicy, jest Jezioro Kokno. Drugim, nieopodal Bytnicy jest Jezioro Bytnickie. Akweny te charakteryzują się dużym wskaźnikiem zładowienia. W ostatnich kilkudziesięciu latach poziom wody w jeziorach znacząco się obniżył, zmniejszyła się linia brzegowa. Kolejnym jeziorem w ciągu rzeki

Białej jest Jezioro Głębokie, (które jest największym zbiornikiem wodnym na obszarze gminy Bytnica), w pobliżu znajduje się śródlądowe jezioro zagospodarowane pod potrzeby stawu hodowlanego. Ogólny stan akwenów wodnych w Gminie należy scharakteryzować pojęciami, które obrazują procesy eutrofii powodującej w swojej konsekwencji nasilenie zjawiska spłylenia, zarastania oraz, co jest tego bezpośrednim skutkiem, pojawienia się organizmów beztlenowych i powstawanie mułu jeziornego. Zjawiska te uniemożliwiają właściwe funkcjonowanie fauny wodnej, a zwłaszcza ryb, wśród których częstym zjawiskiem jest tzw. śnięcie ryb. Proces eutrofii prowadzi do powolnego wypływania zbiorników wodnych, przekształcania ich w torfowiska oraz bagna. Wskazana podatność na degradację jezior na terenie Gminy Bytnica prowadzić będzie do całkowitego zaniku jezior.

Kolejnym, niezwykle istotnym problemem wpływającym na szeroko rozumiany rozwój Gminy jest przywrócenie naturalnego stanu czystości wód, co wiąże się z pilną potrzebą regulacji prawnych związanych z tytułem prawnym do poszczególnych akwenów będących w większości w dzierzawach oraz pracami służącymi rekultywacji tych akwenów, które winny spełniać (poza gospodarczymi funkcjami) również – czy też przede wszystkim – funkcje turystyczne. Obserwowana, nadmierna eksploatacja akwenów przez poszczególnych dzierżawców potęguje i znacząco wpływa na wskazane powyżej problemy związane z eutrofizacją.

Warto również zwrócić uwagę na fakt braku prowadzenia prac melioracyjnych przez właściwe instytucje, które w konsekwencji przynoszą powolną, choć zauważalną degradację obszarów ekologicznych na terenie Gminy Bytnica.

Lasy

Bytnica jest Gminą leśno-rolniczą o wysokich walorach turystycznych, rekreacyjnych, wypoczynkowych i klimatycznych wynikających z bardzo wysokiej lesistości, wynoszącej prawie 80%. Tutejsze lasy są południowo-wschodnią częścią kompleksu Puszczy Rzepińskiej. Stanowią głównie bory sosnowe, a gatunkiem panującym jest właśnie sosna – 73%. Rzadziej występuje dąb, brzoza, buk, świerk. Po 1945 roku wiele zalesień powstało w wyniku słabych samosiewów porolnych, takich gatunków jak sosna, brzoza czy olcha. Duże połacie lasów na północ od Bytnicy to jednogatunkowe zalesienia na pożarzyskach.

Od wielu lat leśnicy przebudowują monokultury sosnowe tworząc drzewostany mieszane, a ich starania docenione są przez organizacje pozarządowe przyznające certyfikację oraz instytucje ekologiczne, które uhonorowały miejscowe Nadleśnictwo Bytnica tytułem „Lidera Polskiej Ekologii”.

Ochrona przyrody

Na szczególną uwagę zasługuje wymienienie siedemnastu pomników przyrody, które są jednymi z cenniejszych elementów przyrody Gminy Bytnica. Są to głównie aleje oraz grupy drzew. Niezwykle ciekawym pomnikiem powierzchniowym znajdującym się na terenie Gminy jest „Czapliniec”: wyspa na Jeziorze Głębokie, a na niej kolonia czapli siwej. Na wyspie znajdują się również ruiny poniemieckiego ornitologicznego punktu obserwacyjnego.

Użytki ekologiczne – jako pozostałości pierwotnych ekosystemów – mają duże znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. W Gminie Bytnica takich terenów jest przeszło 40 ha, są to: torfowiska, siedliska przyrodnicze, stanowiska chronionych gatunków zwierząt, wąwozy ze źródłiskami. W bliskim sąsiedztwie granic miejscowości Bytnica znajduje się jeden użytek ekologiczny. Jest to zarastające torfowisko niskie na skraju którego znajduje się gniazdo bielika.

W zasięgu Gminy znajdują się Gryżyński Park Krajobrazowy powołany do ochrony niezwykle urozmaiconej rzeźby terenu powstałej w wyniku działania lodowca. Inne obiekty ochrony przyrody to 2 obszary chronionego krajobrazu, 5 obszarów Natura 2000, 4 strefy dla ptaków drapieżnych.

Fauna i flora

Pomimo przewagi borów sosnowych i sosny na terenie Gminy występują zarówno ciekawe siedliska przyrodnicze: łągi, grądy, torfowiska, ekstensywne łąki jak i rośliny: brodaczki, liczne mszaki, nasięźrzał pospolity, widłaki, cis, bagno zwyczajne, goździk siny, storczyki.

Z ciekawszych gatunków zwierząt na terenie Bytnicy występują: bielik, bocian czarny, bóbr, dudek, gniewosz plamisty, grzebiuszka ziemna, jaszczurka żyworódka, jelonek rogacz, kania ruda, kozioróg, dębosz, nocek duży, pachnica dębowa, ropucha zielona, szop praczy, wilk, wydra, zalotka większa, zimorodek, żaba moczarowa, żmija zygzakowata, żuraw. W wodach gminy stwierdzono między innymi występowanie takich

gatunków ryb jak: płoć, krasnopiórka, karp, krąp, leszcz, lin, ukleja, wzdręga, szczupak, okoń, węgorz, sum, sandacz.

Ogromna lesistość całego obszaru gminy Bytnica, sprzyjająca historycznemu bytowaniu bardzo dużej liczebności populacji zwierzyny a szczególnie jelenia szlachetnego. Prawdziwym misterium przyrody jest czas godów jelenia, zwany rykowiskiem. Rykowisko na Łąkach Dobrosułowskich cieszy się dużym zainteresowaniem myśliwych krajowych i zagranicznych, a także przyrodników i uważany jest to za jedno z większych rykowisk w Europie. W lasach otaczających Bytnicę znajduje się jedno gniazdo z utworzoną dla niego strefą ochronną. Jest to gniazdo bielika, które znajduje się na 125 letniej sośnie. Gniazdo jest systematycznie zasiedlane od 1945 roku, a populacja gatunku jest stabilna. Na jeziorach i rzeczkach spotkać można łabędzie, kaczki, łyski, perkozy, czaple, rybołowa, gęsi gęgawy i wiele innych ptaków.

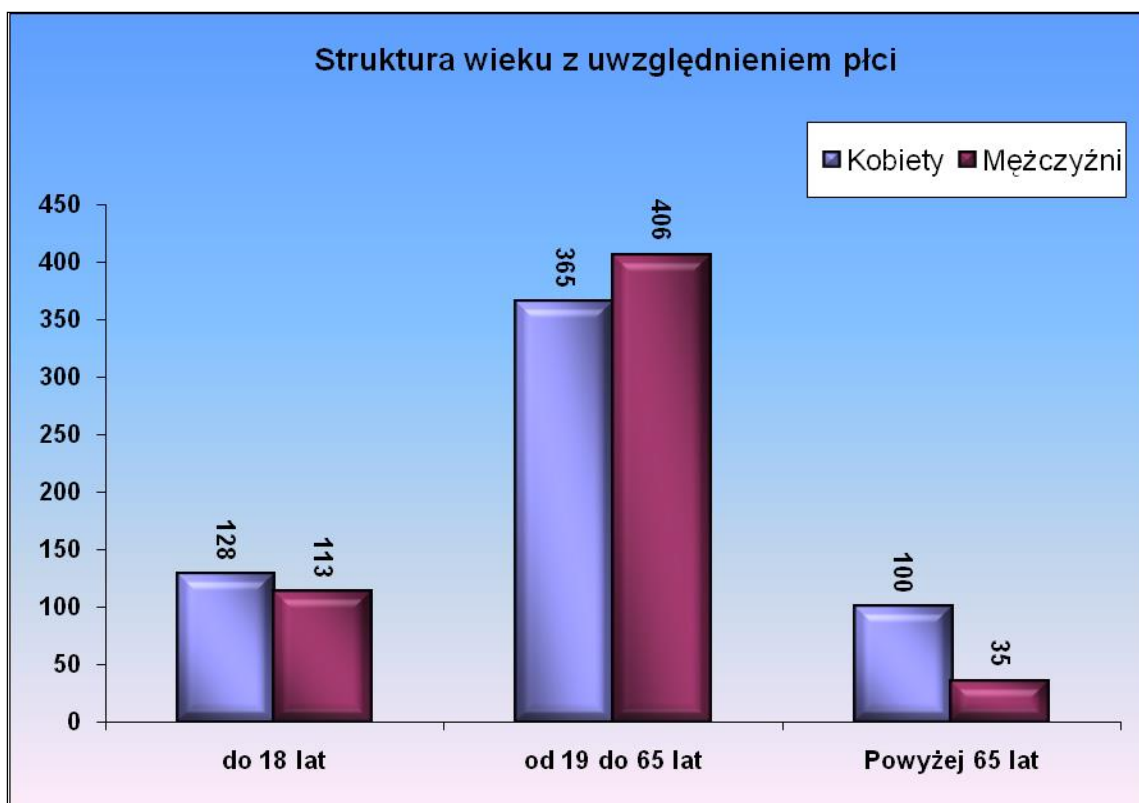
Współpraca z LP

W tak bardzo lesistej gminie istotną rolę odgrywają Lasy Państwowe, szczególnie miejscowe Nadleśnictwo Bytnica. Daje zatrudnienie miejscowej ludności, tworzy infrastrukturę drogową, udostępnia turystycznie lasy za pomocą ścieżki edukacyjnej i obiektów „małej architektury”, chroni zasoby przyrodnicze poprzez zrównoważoną gospodarkę leśną. Niezwykle istotną rolę w zakresie funkcjonowania i rozwoju Gminy Bytnica odgrywają relacje z Lasami Państwowymi, do których winna przynależeć odpowiedzialność za współfunkcjonowanie jednostki samorządu terytorialnego z uwagi na koncentrację wspólnych problemów wynikających z uwarunkowań środowiskowych. Rozumiejąc fakt, iż Lasy Państwowe działają na mocy innych regulacji prawnych, niż Ustawa o Samorządzie Terytorialnym, Samorząd Gminy Bytnica wykazuje dużą aktywność w zakresie podejmowania oraz włączania się różnorodne inicjatywy o charakterze opiniotwórczym oraz legislacyjnym, które w konsekwencji winny wpłynąć na intensyfikację działań rozumianych, jako wspólne, dobre praktyki służące społeczności lokalnej Gminy oraz Lasów Państwowych.

Uwarunkowania społeczne

Ludność

Liczba mieszkańców Gminy Bytnica wynosi 2618 osób (źródło GUS 2013). Analiza struktury wieku mieszkańców wskazuje, iż największą część stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat) oraz osoby w wieku produkcyjnym (od 19 do 65 lat), co stwarza dogodne możliwości perspektywicznego programowania rozwoju lokalnego opierającego się o lokalne zasoby ludzkie. Jednakże analizując dane dotyczące wieku w poszczególnych kategoriach wiekowych na terenie Gminy Bytnica zdecydowanie największą grupą są osoby w wieku produkcyjnym, co potencjalnie może wpłynąć na dynamikę rozwoju Gminy zwłaszcza poprzez aktywność zawodową i społeczną mieszkańców (zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczych, praca w organizacjach pozarządowych lub współpraca z nimi itp.). Rozpatrując zagadnienie ludności na terenie Gminy Bytnica na tle województwa lubuskiego, zauważa się spadek populacji (depopulacji), który widoczny jest również w całym kraju.

Struktura wieku mieszkańców z uwzględnieniem płci

Kultura, edukacja i pomoc społeczna

Spółeczność Gminy Bytnica charakteryzuje się dużą aktywnością i zaangażowaniem w tworzeniu wizerunku swoich wsi, a tym samym całej Gminy. Tworzą go osoby przedsiębiorcze, operatywne i otwarte na wszelkiego rodzaju innowacje. Przejawia się to licznymi udziałami mieszkańców w życiu kulturalnym poszczególnych wsi.

Gmina Bytnica wspiera lokalne organizacje pozarządowe, które wraz z rozwojem demokracji i społeczeństwa obywatelskiego w naszym Państwie, skutecznie i bez wielkiego rozgłosu odgrywają w naszym codziennym życiu coraz większą rolę. W tym też celu powstaje coroczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmowany uchwałą rady Gminy Bytnica. W 2014 roku Rada Gminy podjęła kolejną uchwałę nr XXXVIII/181/2014 z dnia 30 października 2014 roku w sprawie przyjęcia *Rocznego programu współpracy gminy Bytnica z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 nr 234, poz. 1536 z późn. zm) na 2015 rok.*

Zgodnie z zapisami Programu współpraca władz gminy z organizacjami pozarządowymi ma charakter głównie finansowy. Współpraca finansowa w ramach Programu opiera się na wspieraniu realizacji zadań, w zakresie sfery publicznej w zadaniach z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Na terenie Gminy funkcjonuje kilka organizacji, które poprzez swoją pracę i zaangażowanie aktywizują życie społeczno-kulturalne lokalnej społeczności. Warto wskazać na:

- Ochotniczą Straż Pożarną (cztery jednostki w Gryżynie, Dobrosyłowiu, Bytnicy i Budachowie (dwie ostatnie znajdują się w Krajowym Systemie Ratownictwa Gaśniczego),
- Klub Sportowy Spartak Budachów,
- Klub Sportowy Drzewiarz,
- Bibliotekę Publiczną,

Współpraca pozafinansowa Gminy z organizacjami pozarządowymi polega na:

1. Udostępnianie lokali na spotkania organizacji pozarządowych;
2. Wpisanie imprez organizowanych przez Stowarzyszenia z terenu Gminy Bytnica do harmonogramu imprez gminnych;
3. Umożliwienie konsultacji merytorycznej przed złożeniem oferty konkursowej przez Organizacje;

4. Udostępnienie zakładki organizacje pozarządowe na stronie internetowej Gminy Bytnica, w której znajdują się informacje dotyczące organizacji pozarządowych, a także wiadomości o działaniach przez nie wykonywanych, konsultacjach aktów prawnych.
5. Wspieranie organizacyjne, m.in. pomoc administracyjna, udostępnianie materiałów i sprzętów, urządzeń na potrzeby stowarzyszeń.
6. Współpraca w sferze programowej, planowanie oraz realizacja wspólnych przedsięwzięć np. konferencje, szkolenia, warsztaty, wyjazdy promocyjne.
7. Informowanie o źródłach pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych np. z funduszy UE.
8. Uczestnictwo przedstawicieli organizacji pozarządowych w posiedzeniach organów urzędu, jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych.
9. Pomoc organizacjom pozarządowym w publikowaniu informacji w prasie lokalnej i Internecie.
10. Współpraca w zakresie opiniowania przedstawianych ofert.
11. Współpraca w zakresie oceny realizacji programów.
12. Konsultacje telefoniczne.

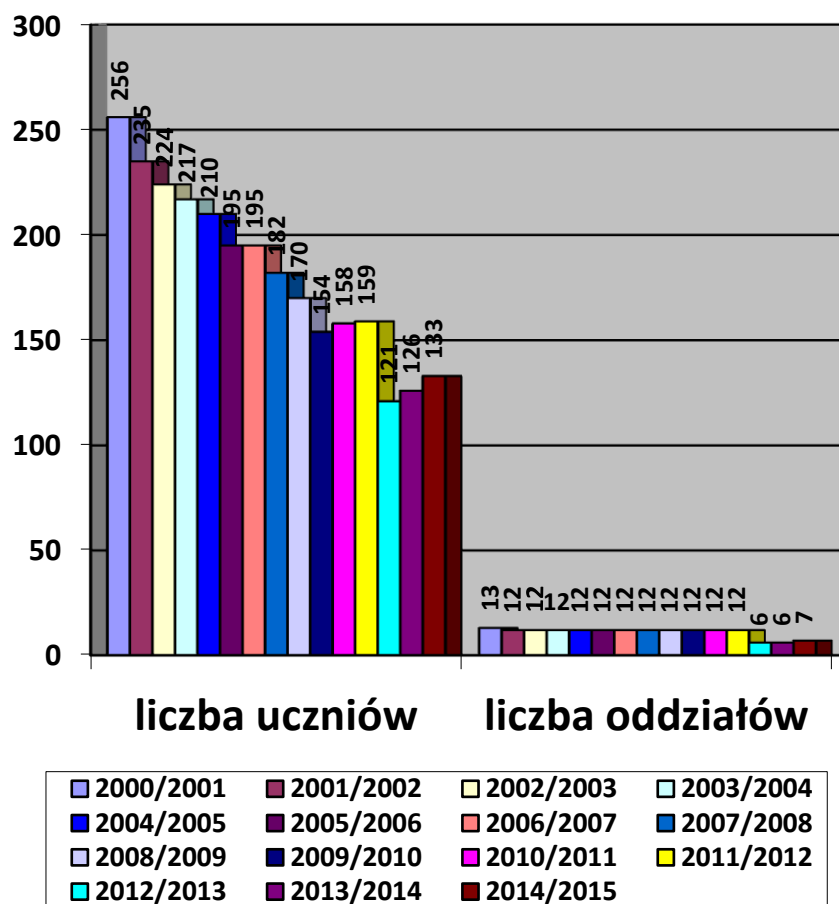
Ponadto Gmina współpracuje z organizacjami takimi jak Lokalna Grupa Działania w Dobroszowie, Stowarzyszeniem „Miłośnicy Budachowa” i Stowarzyszeniem Przyjaciół Gryżyny. Współpraca polega na udzielaniu wsparcia głównie rzeczowego np. autobus na wycieczki, wyjazdy promujące lokalny produkt np. ruskie pierogi czy sprzęt, produkty, wyposażenie sal wiejskich na organizowane imprezy.

Oświata

Na terenie wsi Bytnica funkcjonuje Zespół Edukacyjny w skład, którego wchodzi przedszkole, szkoła podstawowa i gimnazjum. Edukacja jest bardzo ważnym obszarem życia społecznego. Na przestrzeni czternastu lat tj. od roku 2000 do 2014, nastąpił spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych o około 50% - z 256 w 2000 r. do 133 w 2014r. Średnia liczba uczniów na oddział w szkole podstawowej w gminie Bytnica przedstawia poniższa tabela:

Rok szkolny	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów na oddział
2000/2001	256	13	19,69
2004/2005	210	12	17,50
2005/2006	195	12	16,25
2009/2010	154	12	12,83
2010/2011	158	12	13,17
2011/2012	159	12	13,25
2012/2013	121	6	20,16
2013/2014	126	6	21,00
2014/2015	133	7	19,00

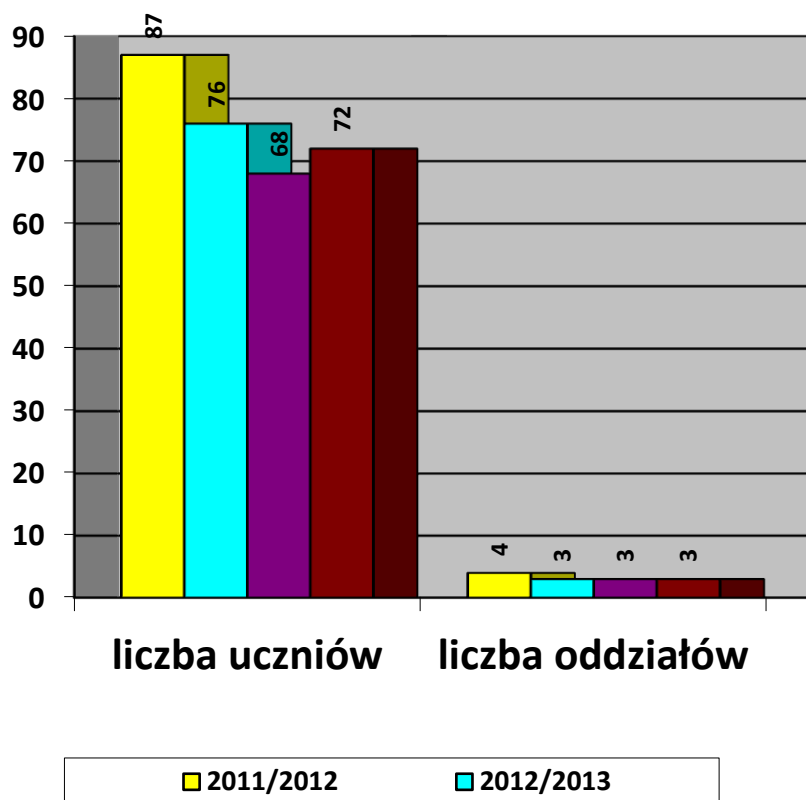
Liczba uczniów i oddziałów w Szkole Podstawowej w Gminie Bytnica na przestrzeni 14 lat

Średnią liczbę uczniów na oddział w Gimnazjum w Gminie Bytnica przedstawia poniższa tabela:

Rok szkolny	Liczba uczniów	liczba oddziałów	Średnia liczba u/o
2011/2012	87	4	21,75
2012/2013	76	3	25,33
2013/2014	68	3	22,66
2014/2015	72	3	24,00

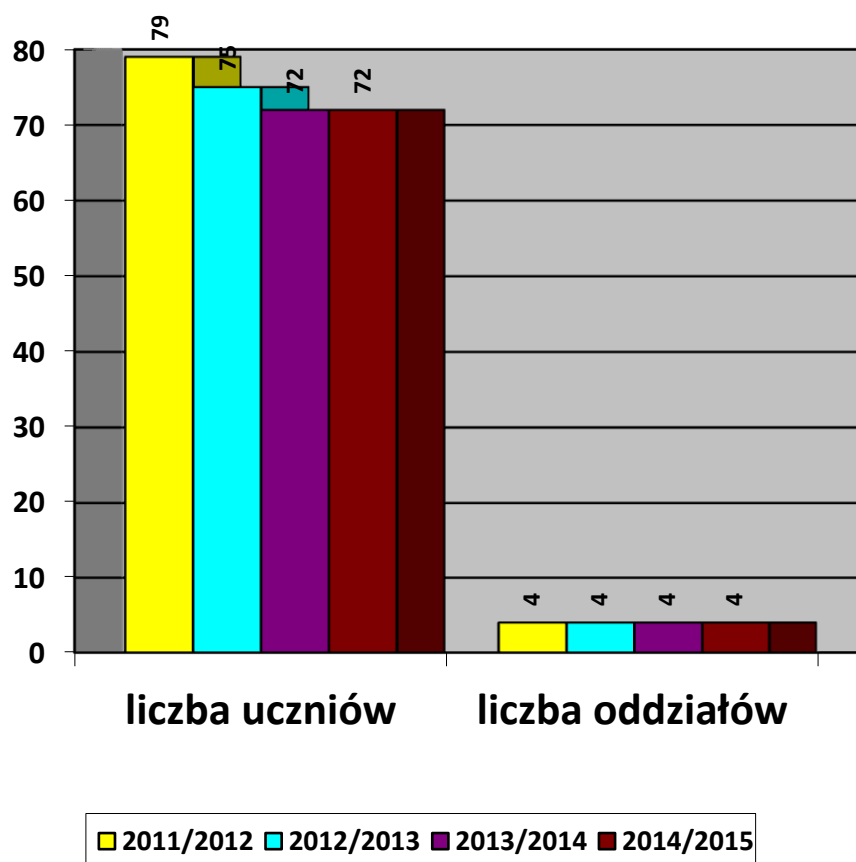
Liczba uczniów i oddziałów w Gimnazjum w Gminie Bytnica

Ilość dzieci w przedszkolach w Gminie Bytnica przedstawia poniższa tabela:

ROK	ILOŚĆ PLACÓWEK	ODDZIAŁY	LICZBA DZIECI	Średnia liczba dzieci na oddział
2011/2012	2	4	79	19,75
2012/2013	1	4	75	18,75
2013/2014	1	4	72	18,00
2014/2015	1	4	72	18,00

Liczba dzieci i oddziałów w Przedszkolu w Gminie Bytnica

* dane z arkuszy organizacyjnych placówek oraz sprawozdań SIO

Zmniejszenie średniej liczby uczniów na oddział skutkuje wzrostem kosztów kształcenia, nie wpływając na poprawę jakości kształcenia. Zapis poprzedniej Strategii mówiący o konieczności podjęcia zdecydowanych działań w stosunku do uprzednio obowiązującego planu sieci szkół w Gminie został zrealizowany. Rozwiązano Zespół Edukacyjny w Budachowie, wyodrębniono Gimnazjum oraz połączono Szkołę Podstawową w Bytnicy ze Szkołą Podstawową w Budachowie tworząc jedną Szkołę Podstawową w Bytnicy. Obecnie w skład Zespołu Edukacyjnego w Bytnicy wchodzi Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Przedszkole Samorządowe w Bytnicy z oddziałem w Budachowie. Obwód Szkoły Podstawowej i Przedszkola obejmuje uczniów zamieszkałych w miejscowościach: Bytnica, Grabin, Struga, Gryżyna, Smolary Bytnickie, Głębokie, Szklarka, Dobrosułów, Budachów, Drzewica, Kępiny, Pliszka, Łasiczyn, Przewodowo, Kijewo.

Zespół prowadzi: nauczanie języków obcych, bibliotekę, zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, zespoły wyrównawcze, nauczanie indywidualne w przypadku i na zasadach określonych odrębnymi przepisami, świetlicę, zajęcia dodatkowe (w zależności od potrzeb i zainteresowań), koła zainteresowań i przedmiotowe, dożywianie, zajęcia sportowo rekreacyjne. Zespół może prowadzić: oddziały specjalne dla dzieci upośledzonych w stopniu lekkim, wypoczynek dzieci i młodzieży w okresach ferii letnich i zimowych. Na terenie Zespołu Edukacyjnego znajdują się trzy obiekty budowlane, tj. budynek główny szkoły, budynek przedszkola oraz budynek sali gimnastycznej, parking, boisko do gier zespołowych wraz z terenem rekreacyjnym. Teren przylegający do budynku szkolnego jest częściowo ogrodzony i właściwie oświetlony. Ogrodzenie wymaga jeszcze naprawy i modernizacji. Prawidłowo ogrodzony jest teren przedszkola. W celu usprawnienia komunikacji między budynkami szkoły i przedszkola utworzono chodnik z wykorzystaniem kostki brukowej. Boisko wielofunkcyjne do gier zespołowych jest nowe, oddane do użytku 31 sierpnia 2013 roku. Budynek sali gimnastycznej składa się z: boiska, dwóch szatni, toalet z natryskami, magazynu, sceny, pomieszczenia dla nauczycieli.

Budynek sali gimnastycznej został odremontowany w 2010 roku (dofinansowanie z rezerwy celowej budżetu państwa). W budynku Przedszkola w Bytnicy wyremontowano instalację kanalizacyjną, wykonano adaptację pomieszczenia po starej kuchni na zmywalnię naczyń i wydawalnię posiłków, wykonano malowanie ścian w salach i na jadalni oraz położono nowe wykładziny. W budynku przedszkola w Budachowie w pomieszczeniach po byłej sali lekcyjnej wykonano zmywalnię naczyń i wydawalnię posiłków, wykonano remont jadalni.

W budynku przedszkola w Bytnicy należy wykonać remont instalacji elektrycznej, instalacji centralnego ogrzewania oraz przebudowy klatki schodowej i przebudowy piętra budynku w celu jego wykorzystania.

Natomiast w budynku Szkoły Podstawowej i Gimnazjum przeprowadzono następujące remonty: remonty bieżące sal lekcyjnych i gabinetów (malowanie, szpachlowanie, położenie nowych wykładzin podłogowych), na części dachu wykonano obróbki blacharskie. Wykonano częściowy remont na trzonie kuchennym (położono płytki podłogowe i ścienne w kuchni, zmywalni, obieralni warzyw, wydawalni posiłków, zamontowano nowe sprzęty i urządzenia kuchenne). Ponadto wykonano nowe przyłącza wodno – kanalizacyjne w kuchni i zmywalni oraz wykonano dodatkową zmywalnię przeznaczoną do mycia termosów. Wykonano też sanitariaty dla najmłodszych uczniów.

Budynek szkoły mieści się w zabytkowym pałacu będącym w rejestrze zabytków. Wymaga ogromnych nakładów na jego remont. Obecnie posiadamy wykonaną ekspertyzę konserwatorską. Pilnie należy wykonać dokumentację projektowo kosztorysową na remont budynku i uzyskać pozwolenie budowlane. Decyzja Powiatowego Inspektora Sanitarnego nakłada na gminę obowiązek dokonania w roku 2015 remontu kapitalnego sanitariatów.

Budynek po byłej szkole w Budachowie

Jego wykorzystanie jest przykładem dbałości o społeczność lokalną. Wiele obiektów po zlikwidowanych szkołach świeci pustką. W Budachowie w nowym skrzydle budynku mieści się Filia Przedszkola w Bytnicy. W starym skrzydle funkcjonuje Centrum Oświatowo Kulturalne w którym swą siedzibę ma Filia Biblioteki w Bytnicy, Świetlica Środowiskowa, Klub Sportowy Spartak, Stowarzyszenie Miłośnicy Budachowa. Od 1 stycznia 2015 w budynku znalazły swoją siedzibę biura Stowarzyszenia LGD Zielone Światło i biura Krośnieńsko – Gubińskiej Grupy Rybackiej. Hol wyposażono w stoły do gry tenisa. Udostępniono też sygnał WI – FI. Obok budynku w roku 2014 ogrodzono i zmodernizowano płytę boiska do piłki nożnej. Gospodarzem boiska jest Klub Sportowy Spartak Budachów.

Pomoc Społeczna

Poza kulturą i edukacją niezwykle istotnym elementem konstytuującym codzienne życie społeczności lokalnej w Gminie Bytnica jest szeroko pojęta pomoc społeczna. Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Bytnica realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytnicy. Podstawowym polem jego działalności jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w oparciu o instrumenty, określone w ustawie o pomocy społecznej, a więc podejmowanie takich działań, których celem jest udzielanie osobom różnych form wsparcia, pozwalających na przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać przy wykorzystaniu własnych umiejętności, możliwości, zasobów i uprawnień.

Ośrodek realizuje zadania pomocy społecznej poprzez: tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz świadczenie pracy

socjalnej. Ośrodek może realizować inne zadania, powierzone mu przez właściwe organy na podstawie innych ustaw. Do tych dodatkowych zadań należy realizacja świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny w postaci:

- przyznawania świadczeń rodzinnych,
- prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,
- pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, które uzupełniają katalog oferowanych przez OPS usług na rzecz beneficjentów, zagrożonych ubóstwem i deprivacją potrzeb materialnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytnicy stara się aktywnie współpracować z różnymi instytucjami, organizacjami w tym pozarządowymi działającymi w tym obszarze. Współpraca ta polega na działaniach interdyscyplinarnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodzin, osób niepełnosprawnych i innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Podejmowano działania w ramach szeroko pojętej pracy socjalnej, w ramach której podejmowane były działania w takich między innymi obszarach jak:

- funkcjonowania rodziny tj. relacji w rodzinie, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz funkcjonowania rodziny w środowisku,
- funkcjonowania osoby w relacji z niepozostającymi we wspólnym gospodarstwie domowym członkami rodziny, w tym rodziną mieszkającą oddzielnie,
- zdrowia, w tym zdrowia psychicznego,
- pracy.

W ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobami i rodzinami podejmowane są działania polegające na: wsparciu, towarzyszeniu, rzecznictwie na rzecz klientów, poradnictwie, rozszerzaniu kontaktów społecznych, budowaniu sieci wsparcia społecznego, edukacji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego. W ramach wsparcia udzielanego osobom i rodzinom szczególnie istotna jest i zawsze będzie współpraca z innymi specjalistami tj. wykorzystanie zarówno zasobów osobowych wewnętrznych instytucji, jak i korzystanie z zasobów zewnętrznych. Pracownicy socjalni realizując pracę socjalną współpracują z innymi specjalistami (np. pedagogami, terapeutami oraz lekarzami), jak również systematycznie rozwijają współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w innych instytucjach czy organizacjach. W praktyce główną metodą pracy, stosowaną w ramach pracy socjalnej jest metoda pracy z indywidualnej z klientami GOPS.

Na podstawie analizy świadczonych usług odnotowano następujące problemy dominujące w rodzinach objętych wsparciem:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- nieumiejętność w gospodarowaniu środkami finansowymi,
- trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- bezrobocie i ubóstwo,
- alkoholizm.

Spośród rodzin wspieranych przez asystenta pięć to rodziny niepełne, w których opiekę nad dziećmi sprawowały wyłącznie matki. Wśród objętych działaniami asystenta rodzin jest sześć rodzin wielodzietnych, w tym dwie niepełne. Objęto wsparciem 34 dzieci w rodzinach korzystających ze wsparcia w postaci asystenta rodziny.

Od 2008 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytnicy realizuje projekt z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Działanie 7.1.1 pt. „*Aktywizacja społeczno – zawodowa osób bezrobotnych w Gminie Bytnica*”. Od 2008 roku w projekcie wzięło udział 65 osób. W latach 2008-2010 w ramach projektu organizowane były kursy na: opiekunkę osób starszych, kurs prawa jazdy kat. B, kurs obsługi kasy fiskalnej. Każdy z wyżej wymienionych kursów kończył się uzyskaniem przez uczestników certyfikatu potwierdzającego zdobycie dodatkowych kwalifikacji w poszukiwaniu pracy.

W latach 2011-2013 projekt był ukierunkowany na działania społeczne. Beneficjentami działań projektowych były osoby wykluczone społecznie, długotrwale bezrobotne lub niepełnosprawne, a celem oddziaływania było przygotowanie uczestników do powrotu na otwarty rynek pracy poprzez wzmożenie ich aktywności i aktywizacji zawodowej oraz zwiększenie poczucia ich własnej wartości. Służyły temu treningi grupowe i indywidualne z psychologiem, doradcą zawodowym oraz poprawa własnego wizerunku poprzez wizyty u fryzjera i kosmetyczki. Ponadto uczestnicy samodzielnie podejmowali działania na rzecz rodziny, środowiska, organizując samodzielnie wyjazdy rodzinne do ciekawych miejsc, imprezy integracyjne czy inne, świąteczne okoliczności. Takim działaniom służyły uprzednio zaplanowane warsztaty w zakresie dekoracji stołów i sal oraz przyrządzania i dekoracji podawanych potraw. Uczestnicy mieli też możliwość zdobycia nowych umiejętności i wykorzystania ich w ramach własnych już działalności gospodarczych.

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytnicy prowadzona jest również w oparciu o Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych. Gmina realizuje również własne programy obowiązkowe wynikające z przepisów ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. W Gminie funkcjonuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy, Zespół Interdyscyplinarny, Zespół do Spraw Wykluczenia Społecznego. Ośrodek Pomocy Społecznej integruje i koordynuje działania podmiotów oraz specjalistów w zakresie pomocowym. Gmina Bytnica współpracuje również z Powiatowym Urzędem Pracy poprzez zawieranie porozumień na organizowanie prac społecznie-użytecznych oraz robót publicznych, udostępnia miejsce do organizowania przez PUP giełdy pracy w celu poszukiwania miejsc pracy dla mieszkańców gminy Bytnica oraz współpracuje bezpośrednio z firmami oferującymi miejsca pracy.

Gmina współpracuje także z Regionalnym Ośrodkiem Wsparcia i Informacji Osób Niepełnosprawnych w Zielonej Górze w zakresie bezpłatnego wsparcia i pomocy dla podopiecznych- mieszkańców gminy w zakresie problematyki społeczno-zawodowej poprzez porady i informacje prawne, psychoterapeuty, doradcy zawodowego. GOPS jest również wykonawcą rządowego i lubuskiego programu Karty Dużej Rodziny oraz uczestniczy w ramach współpracy w rekrutacji beneficjentów z terenu gminy Bytnica do projektu Lubuskiej Wojewódzkiej Komendy OHP w Zielonej Górze „Gwarancja dla młodzieży”, który to program aktywizuje w zakresie społeczno-zawodowym osoby w wieku 18-25 niepracujące oraz nieuczące się. GOPS współpracuje również z fundacją SIKOŃ, która jest organizacją dla dzieci niepełnosprawnych w Zielonej Górze poprzez organizowanie stażu dla osób biorących udział w projekcie. Do innych form działalności służących rozwiązywaniu problemów społecznych na organizowanych na terenie Gminy Bytnica należą m.in. udział gminy w ogólnopolskich programach tj. „Postaw na Rodzinę”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz „Nie płac za błędy, zapobiegaj”. Wszystkie programy realizowane są przy współpracy sołtysów, pracowników świetlic środowiskowych oraz Zespołu Edukacyjnego w Bytnicy.

Należy również dodać, że na terenie Gminy Bytnica działają dwie świetlice środowiskowe. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytnicy organizuje też pomoc w formie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w okresie przerwy w nauce szkolnej. Zadanie to realizowane jest przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim. Wszystkie swoje zadania Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje we współpracy z takimi podmiotami jak:

- PUP Krosno Odrzańskie,
- Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Bytnicy,
- Poradnią Pedagogiczno -Psychologiczną w Krośnie Odrzańskim,
- Komendą Powiatową Policji w Krośnie Odrzańskim,
- Dzielnicowym z Bytnicy,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytnicy,
- Zespołem Edukacyjnym w Bytnicy,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim,
- Stowarzyszeniem „Bank Żywności” w Zielonej Górze,
- Kuratorami,
- Sądami,
- sołtysami poszczególnych wsi.

Zasoby infrastrukturalne

Infrastruktura drogowa

Przez teren Gminy Bytnica przebiega droga wojewódzka nr 138 Muszkowo-Sulęcín-Torzým- Gubin. Przebiega przez zachodni cypel gminy bez powiązań z drogami powiatowymi. Łączy drogami gminnymi z osadę Pliszka (sołectwo Dobrosułów) na drodze 138 z Dobrosułowiem i drogą Pliszka – Budachów z drogą powiatową Budachów – Dobrosułów. Ma ogromne znaczenie dla mieszkańców gminy Bytnica, ponieważ z Osady Pliszka do węzła na autostradzie A2 w Torzymiu jest tylko 12 km.

Przez teren miejscowości Bytnica przebiegają drogi powiatowe, które mają ogromne znaczenie dla komunikacji i transportu. W kolejności są to:

- droga nr 1157F Krosno Odrzańskie – Bytnica – Węgrzynice, (najważniejsza o kluczowym znaczeniu),
- droga nr 1158F Drzeniów – Bytnica – Grabin – Przetocznica - na odcinku Budachów – Drzewica – Bytnica – Grabin – pozostałe odcinki to drogi gruntowe). Przebiega z zachodu na wschód gminy,
- droga powiatowa nr 1132F Osiecznica-Budachów, łącząca Krosno Odrz. z zachodnią częścią gminy. Nie ma utwardzonego połączenia z drogą wojewódzką 138 (brakuje ok. 7 km drogi utwardzonej. Obecnie droga gruntowa gminna Budachów- Pliszka). Z powodu zbyt niskiego wiaduktu w Budachowie nie przepuszcza dużych transportów gabarytowych powodując większe obciążenie

drogi Budachów – Bytnica w kierunku Krosna Odrzańskiego.

- droga powiatowa nr 1166F Budachów- Dobrosułów - Toporów, (na odcinku Dobrosułów – Toporów nawierzchnia gruntowa – była droga poligonowa),
- droga powiatowa nr 1169F st. kol. Bytnica – do drogi powiatowej nr 1157F. (Na odcinku ok 300 m od byłej stacji kolejowej do drogi 1157F),
- droga powiatowa nr 1160F Maszewo- Lubogoszcz- Skórzyn- Budachów (na odcinku stacja kolejowa Budachów – do drogi powiatowej nr 1132F Osiecznica- Budachów ok. 600 m),

Drogi gminne, których łączna długość wynosi blisko 100 kilometrów, w większości są w złym stanie technicznym (to drogi gruntowe). Główne z nich to drogi gminne w miejscowościach o zdegradowanej nawierzchni bitumicznej na podłożu żużlowym oraz drogi gruntowe: Bytnica – Dobrosułów, Bytnica – Głębokie – Radnica, Bytnica – Budachów, Bytnica – Drzewica, Głębokie – Droga Powiatowa 1157F, Kosobudz – Bytnica.

W celu poprawy układu komunikacyjnego gminy zrealizowano następujące projekty

W zakresie dróg gminnych:

1. Przebudowana odcinaka drogi gminnej z Bytnicy do Głębokiego (2012-2013) w porozumieniu z Nadleśnictwem Bytnica przy udziale środków z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych.
2. Budowa chodnika w miejscowości Budachów na odcinku GS do skrzyżowania z drogą powiatową (2014).

W zakresie dróg powiatowych

1. Wykonanie nowej nawierzchni bitumicznej z nowym chodnikiem w m. Bytnica - odcinek od skrzyżowania przy urzędzie w stronę Drzewic (2010)
2. Wykonanie nowej nawierzchni bitumicznej w m. Dobrosułów (2012).
3. Budowa chodnika w m. Budachów (2014).
4. Przebudowa drogi z Łochowic do Strugi (2013-2014). Przy dofinansowaniu Gminy Bytnica w wysokości 200 tys. zł.

Infrastruktura kolejowa

Przez teren Gminy Bytnica przebiega również linia kolejowa nr 273 Głogów – Zielona Góra – Rzepin – Dolna Odra, (Wrocław – Zielona Góra – Szczecin) która tworzy sieć komunikacyjną o charakterze regionalnym i ponadregionalnym. W roku 2008 zmodernizowano odcinek Bytnica – Rzepin. Obecnie trwają prace przy modernizacji odcinka Zielona Góra – Bytnica. Linia ta ma ogromne znaczenie gospodarcze dla mieszkańców Gminy Bytnica.

Gospodarka odpadami

Obsługę mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami na terenie miejscowości prowadzi Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi Odra-Nysa-Bóbr. Gmina Bytnica potwierdziła w nim swoje członkostwo uchwałą Rady Gminy nr XXXIX/184/2002 z dnia 10 października 2002r. W pierwotnej wersji Związek liczył 9 miast i gmin członkowskich. Obecnie posiada 4 członków, gminy wiejskie (Bytnica, Bobrowice, Gubin, Maszewo. Genezą kontynuacji istnienia związku było połączenie sił w celu sprawniejszego wdrożenia nowych zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i przodku w gminach, a także minimalizacja kosztów działania nowego systemu. Obecnie po zmianie statutu gmina Bytnica posiada w zgromadzeniu związku 2 z 8 przedstawicieli. Są nimi wójt Leszek Olgrzymek oraz desygnowany przez Radę Gminy w Bytnicy Sebastian Bartczak. Siedzibą związku jest Krosno Odrzańskie.

Zaopatrzenie w wodę

Miejscowości zwodociągowane; Bytnica, Budachów, Grabin, Dobrosulów, Drzewica, Głębokie, Gryżyna (w części). Każda stacja posiada dwa ujęcia zapewniające bezawaryjne dostawy wody z sieci. Hydrofornia w Dobrosulowie i w Budachowie jest w pełni zautomatyzowana. Łącznie sieć wodociągowa obsługuje 695 gospodarstw (sieć gminy i zakładowa). Obecnie wskaźnik zwodociągowania wynosi 85%. Gminną siecią wodociągową nie jest objęta wieś Struga oraz część Gryżyny. W ramach realizacji projektów w przedmiotowym zakresie zmodernizowano hydrofornię w Budachowie (2009-2010) oraz wybudowano rurociąg wodociągowy przesyłowy do osady Bytnica-Tartak wraz z przyłączami (2013).

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Miejscowości skanalizowane to: Bytnica, Budachów, Głębokie. Oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna znajdująca się w Bytnicy posiada dobową wydajność około 260 m³. Wydajność oczyszczalni jest przewidziana na przyjęcie ścieków z całej gminy. Oczyszczalnia nie jest przystosowana do przyjmowania dużej ilości ścieków dowożonych. W ramach przedmiotowego zakresu wybudowano kanalizację sanitarną w miejscowości Budachów z rurociągiem przesyłowym do m. Bytnica (2010-2011) oraz wybudowano rurociąg przesyłowy z Głębokiego do Oczyszczalni ścieków w Bytnicy (2010-2011), który umożliwił uruchomienie kanalizacji sanitarnej wybudowanej pod koniec lat 90 w Głębokim. Ważnym projektem jest również budowa przyłącza kanalizacyjnych w Budachowie (2011-2014). (Z uwagi na dużą planowaną wartość inwestycji ok 7 mln. zł – przyłącza nie weszły do zadania). Inne ważne projekty z tego zakresu to:

1. modernizacja kraty ścieków surowych na oczyszczalni ścieków w Bytnicy (2011),
2. modernizacja przepompowni ścieków w Bytnicy OSP (2011),
3. modernizacja oczyszczalni ścieków w Bytnicy (wymieniana urządzenie do odwadniania osadów, montaż sondy tlenowej z automatyką, montaż urządzenia do pomiaru przepływu ścieków surowych, montaż mieszadła w retencji (2014),
4. modernizacja 5 przepompowni ścieków w Bytnicy, w tym: wymiana szafek sterowniczych (2014),
5. budowana kanalizacji sanitarnej dla osady Bytnica-Tartak (2013).

3. Cele strategiczne Gminy Bytnica na lata 2014-2020 i wizja Gminy w 2022

Z uwagi na specyfikę Gminy Bytnica przyjęto założenie, iż optymalnym rozwiązaniem jest

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GMINY POPRZECZ

realizację celów strategicznych ogólnych i szczegółowych

Obszar strategiczny	Cel ogólny	Cele szczegółowe	Źródła finansowania
rozwój infrastruktury technicznej (O 1 IT)	inwestycje w infrastrukturę techniczną	O1IT1 – inwestycje w infrastrukturę otoczenia gospodarczego, O1IT2 – tworzenie miejsc pracy, O1IT3 – poprawa układu komunikacyjnego Gminy oraz estetyzacja Gminy.	RPO L2020, EWT, PROW
rozwój społeczny (O2 IS)	inwestycje w kapitał ludzki	O2IS1 – wzmacnianie infrastruktury społecznej i edukacyjnej (remonty oraz doposażenie), O2IS2 – podnoszenie stopy życiowej mieszkańców Gminy, O2IS3 – aktywne włączanie Gminy do procesów transgranicznych	RPO L2020, EWT, PROW
rozwój turystyczny (O3 ITUR)	inwestycje w infrastrukturę turystyczną	O3ITUR1 – rewitalizacja Gminy, O3ITUR2 – budowa i oznakowanie ścieżek rowerowych i ciągów niskoemisyjnych, O3ITUR3 – promocja i budowa marki Gminy	RPO L2020, EWT, PROW

rozwój środowiskowy (O 4 Ś)	inwestycje w infrastrukturę środowiskową	O4Ś1 – zakończenie prac nad kanalizacją i wodociągowaniem Gminy, O4Ś2 – zakończenie prac nad termomodernizacją Gminy	RPO L2020, EWT, PROW
-----------------------------	--	---	----------------------

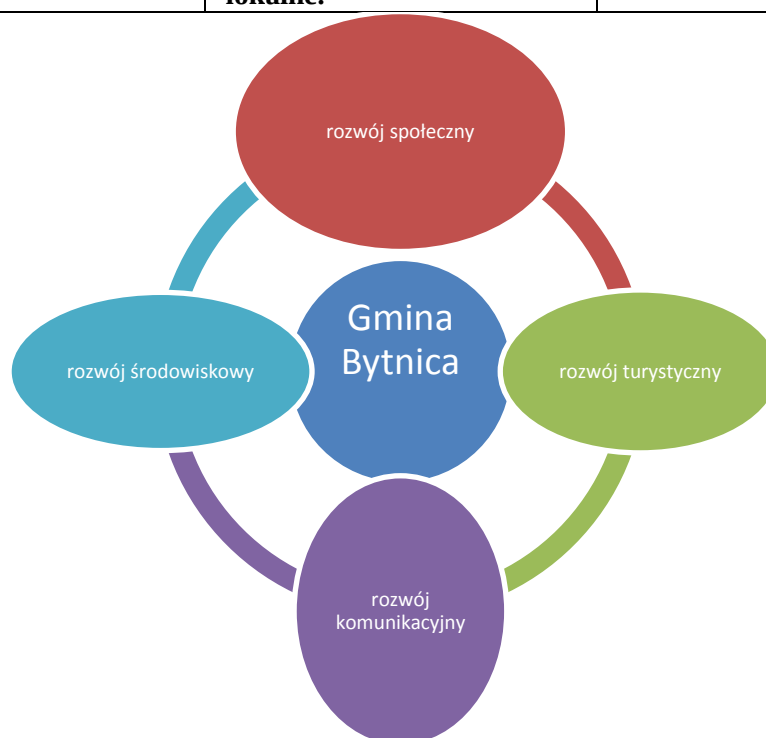
Rekomendacje i wizja Gminy w 2022 roku

Na bazie przyjętych założeń przestrzennych, uwarunkowań historycznych, możliwości finansowania ze środków zewnętrznych (w tym głównie Unii Europejskiej) przyjęto następujące zespoły problemowe rozumiane, jako inwestycje (punktowe oraz zintegrowane), które w swojej sumie mają przynieść rezultat Gminy Bytnica opartej na silnej gospodarce turystycznej. Rok 2022 to rok, w którym będą zakończone wszystkie znaczące inwestycje gminne, a Bytnica poprzez węzeł autostradowy w Gronowie będzie miała bezpośrednie połączenie z autostradą A2, która stanowi arterię komunikacyjną łączącą Bytnicę z Poznaniem, Warszawą oraz Berlinem (wzrost ruchu turystycznego w perspektywie siedmiu lat o 200-300%).

Tabela zadań inwestycyjnych do 2020 roku

nazwa zadania	rezultaty działania	finansowanie
<i>stymulacja rozwoju turystycznego</i>	• zwiększone wpływy z podatków, • powstanie nowych obiektów turystycznych • podwyższenie jakości zamożności mieszkańców Gminy.	• RPO Lubuskie 2020, • Interreg, • Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, • Lubuski Kontrakt Samorządowy
<i>Stymulacja rozwoju wszelkich form turystyki na terenie Gminy</i>	• Poprawa i zakończenie procesu estetyzacji miejscowości Gminy (budowa, przebudowa oraz remont małej infrastruktury turystycznej: wiaty, przystanie, chodniki, parkingi, itp.), • Budowa spójnego systemu promocji i oznakowania turystycznego, • Wzrost ilości turystów odwiedzających Gminę, • Stymulacji m. Gryżyna, jako coraz ważniejszego i alternatywnego ośrodka	• RPO Lubuskie 2020, • Interreg, • Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, • Lubuski Kontrakt Samorządowy, • PROW

	turystycznego Gminy, • Wzrost zamożności mieszkańców Gminy.	
<i>wzmocnienie i poprawa zewnętrznego i wewnętrznego układu komunikacyjnego Gminy</i>	• Budowa, przebudowa dróg lokalnych, • Budowa ciągów komunikacyjnych na terenie Gminy w postaci ścieżek rowerowych, • Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców, • Zwiększenie ilości turystów.	• RPO Lubuskie 2020, • Interreg, • Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, • Lubuski Kontrakt Samorządowy, • PROW
<i>zakończenie inwestycji środowiskowych na terenie Gminy</i>	• Realizacja kompleksowego programu wodociągowania i skanalizowania Gminy	• RPO Lubuskie 2020, • Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, • Lubuski Kontrakt Samorządowy, • PROW
<i>obniżenie energetycznych kosztów funkcjonowania Gminy</i>	• Wdrożenie programu niskiej emisji i redukcji kosztów energetycznych Gminy poprzez zastosowanie inteligentnych rozwiązań technologicznych, • Obniżone podatki lokalne.	• RPO Lubuskie 2020, • Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, • Lubuski Kontrakt Samorządowy,

Schemat połączeń wynikowych dla Gminy Bytnica

Rekomendacje i rozwiązania

Perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020 zakłada między innymi dwa następujące, podstawowe i strategiczne kwalifikatory interwencji kompleksowość implementowanych rozwiązań w zakresie rozwiązywania określonych problemów oraz, co stanowi wypadkową tego założenia oraz partnerstwo i koncentrację interwencji środków Unii Europejskiej w realizacji szerszych projektów, które wykraczają poza schematycznie i administracyjnie rozumiane granice poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.

Problemy o znaczeniu strategicznym, które stoją przed podmiotami życia publicznego w dużej mierze są niezależne od istniejących struktur administracyjnych zarządzania procesami rozwojowymi. Sytuacja taka wymaga odejścia w ramach polityki przestrzennej od tradycyjnie definiowanych obszarów interwencji: np. obszary wiejskie – miasto, na rzecz zindywidualizowanego podejścia do różnych terytoriów wyznaczanych na podstawie cech społeczno-gospodarczych i przestrzennych w ujęciu dynamicznym [KPZK 2030].

Dokumenty strategiczne na poziomie krajowym, czyli:

- a. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) oraz
- b. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 (KSRR 2010-2020) w systemie zarządzania rozwojem Polski przyjmują koncepcję opartą o podejście ukierunkowane terytorialne.

Na poziomie regionalnym wyżej wymienione podejście realizuje się poprzez tzw. kontrakty terytorialne, który w Gminie Bytnica będzie realizowany w ramach porozumienia między samorządami pod nazwą „Perły Lubuskie” (otwarcie Gminy na północną część województwa lubuskiego) oraz Obszar Funkcjonalny skupiony wokół Krosna Odrzańskiego.

Podejście zintegrowane, realizowane poprzez porozumienie kilku jednostek samorządu terytorialnego wychodzącego ponad podziały administracyjne (z jednej strony), a realizujące określony pakiet interwencji projektowych realizowanych przy współdziale środków Unii Europejskiej powinny stanowić jedno z podstawowych rozwiązań realizacji projektów punktowych stanowiących szerszą całość na terenie Gminy Bytnica.

4. Analiza S.W.O.T.

Dla Gminy Bytnica przeprowadzono następującą analizę SWOT:

Mocne strony

- Silna motywacja mieszkańców.
- Placówki usługowe.
- Realizacja od „0” kompleksowych inwestycji środowiskowych,
- Komunikacja PKP,
- Bogate zasoby przyrodniczo-leśne
- Wykorzystanie potencjału turystycznego miejscowości
- dobrze zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej.
- działalność instytucji pracujących na rzecz osób potrzebujących (KPP, OPS, PCPR, kuratorzy, szkoła),
- dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe,
- wykwalifikowana i kompetentna, stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej,
- dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych,
- otwartość ośrodka pomocy społecznej i samorządu gminnego na współpracę ze środowiskiem lokalnym,
- ogólnie dostępna oferta pomocy i różnorodność form wsparcia w zakresie bezrobocia, uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innych problemów dotyczących mieszkańców;
- funkcjonowanie na terenie gminy

Słabe strony

- Duża lesistość ogranicza możliwość rozwoju infrastruktury turystycznej – szczególnie w otoczeniu jezior,
- Większość jezior została wydzierżawiona na cele hodowlane co ogranicza możliwość ich wykorzystania na cele rekreacyjno-turystyczne,
- Szlaki turystyczne zdegradowane, wymagające ponownego oznakowania,
- Mała ilość wybudowanych ścieżek rowerowych,
- Słabe połączenie drogowe na północ z autostradą A2 i drogą S3. Zdegradowane drogi do Krosna Odrz. (Bytnica-Struga) i Świebodzina wymagające pilnego remontu i przebudowy,
- Zbyt mała ilość miejsc noclegowych i gospodarstw agroturystycznych
- Pogarszająca się infrastruktura komunikacyjna
- Brak infrastruktury turystycznej, miejsc noclegowych oraz bazy żywieniowej.
- Pogłębiająca się degradacja jezior,
- Niedokończone projekty inwestycyjne na obszarze gminy
- niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców,
- niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin,
- niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami

placówki służby zdrowia, • wdrażanie programów i projektów ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów mieszkańców gminy • otwartość na nowe rozwiązania.	oraz organizacjami pozarządowymi • mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, • brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego, • zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych, • niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją, • brak mieszkań chronionych i niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych, • brak poradni rodzinnych,
<i>Szanse</i> • Możliwość przekazania przez Lasy Państwowe terenów atrakcyjnych turystycznie na potrzeby budowy infrastruktury turystycznej, • Wspólne projekty o charakterze drogowym i turystycznym z Lasami Państwowymi przede wszystkim w ramach budowy ścieżek rowerowych, wytyczenie szlaków turystycznych, budowa wież widokowych, • Możliwość pozyskania funduszy unijnych na działania o charakterze turystycznym i rekultywację jezior, • Projekty o charakterze turystycznym w ramach Obszarów Funkcjonalnych Lubuskich Pereł i Powiatu Krośnieńskiego., • Połączenie dróg i ścieżek turystycznych w jednolity kompleks turystyczny z czterema Gminami	<i>Zagrożenia</i> • Nieuregulowane stosunki własnościowe jezior, • Dalsza degradacja zabytków ze względu na brak środków na ich renowację, • Dalszy brak możliwości przejęcia przez Gminę terenów o walorach turystycznych w celu ich zagospodarowania i rozwoju infrastruktury turystycznej, • Dalsza degradacja jezior i brak możliwości ich wykorzystania na cele turystyczne przez Gminę, • Zaniechanie dalszej budowy drogi powiatowej i ścieżek rowerowych na odcinku Krosno Odrz.-Gryżyna przez Powiat Krośnieński oraz dalej do Świebodzina przez powiat Świebodziński,

Lubuskich Pereł,

- Kontynuacja budowy drogi powiatowej i ścieżek rowerowych na odcinku Krosno Odrz.-Gryżyna przez Powiat Krośnieński oraz dalej do Świebodzina przez powiat Świebodziński,
- Dalszy rozwój budownictwa letniskowego i gospodarstw agroturystycznych,
- Dalsza odnowa i rozwój bazy turystycznej na terenie Ośrodka Wypoczynkowego w Gryżynie oraz gospodarstw agroturystycznych
- Wykorzystanie potencjału turystycznego miejscowości
- Napływ inwestorów z branży drzewnej i turystycznej
- Dobra koniunktura w branży turystycznej
- Wykorzystanie współpracy międzygminnej i transgranicznej,
- wzrost jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej,
- regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie,
- zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych,
- wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę,
- utrzymanie stanowiska pracy asystenta rodziny,
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych,
- możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, m.in. przez wykorzystanie środków projektu systemowego dla opsoń z Europejskiego Funduszu

- Ograniczone środki finansowe uniemożliwiające sfinansowanie wkładu własnego do inwestycji o charakterze turystycznym i rewitalizacyjnym współfinansowanych z UE
- Wyczerpanie środków własnych gminy na realizację inwestycji w Bytnicy,
- Kryzys finansowy – mniejsze środki z budżetu państwa
- Zmieniająca się regulacje w zakresie funkcjonowania JST
- alienacja społeczna,
- preferowanie konsumpcyjnego stylu życia,
- ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny,
- niekorzystne zjawiska demograficzne,
- brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia,
- niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej,
- niewydolność systemu wymiaru sprawiedliwości,
- niechęć pozyskiwania środków na realizację projektów miękkich z zakresu polityki społecznej wynikająca z trudności w ich realizacji,
- brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne,
- rosnąca ilość rodzin wieloprotblemowych,
- uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko

Społecznego celem przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych,

- prospołeczna polityka państwa,
- rozwijający się wachlarz instrumentów prawnych w zakresie pomocy społecznej.

tw. „dziedziczenia biedy”,

- brak dostatecznych środków finansowych na walkę z problemami społecznymi.

5. System monitorowania i aktualizacji Strategii.

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji programu posiada Wójt. Dodatkowo w monitorowaniu uczestniczyć będzie horyzontalny zespół zadaniowy do spraw Strategii. Główną ich rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Programie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania i w razie potrzeby aktualizowanie programu w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań.

Do monitorowania, oceny realizacji programu i jego aktualizacji służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami programu oraz osiągnięte wskaźniki produktów, rezultatów i oddziaływania.

Punkt wyjścia

Zadanie monitorowania i ewaluacji działań strukturalnych wynika wprost z przepisów prawa, choć sposób ich przeprowadzania zależy od natury i zakresu ocenianej pomocy. Celem jest sprawdzenie, za pomocą zdefiniowanych na odpowiednim poziomie wskaźników, efektywności wdrażania i wykorzystywanych środków.

Regulacje prawne

Podstawowe regulacje prawne dotyczące wskaźników monitorowania zawarte są w art. 36 Rozporządzenia Ramowego Unii Europejskiej.

Rozporządzenie to zawiera również liczne odniesienia do programowania (art. 16, 17 i 18) i procedurach ewaluacyjnych (art. 40, 41, 42, 43 i 44). Te artykuły ustanawiają: podstawy operacyjne dla monitorowania i oceny pomocy (np. kwantyfikacja celów, monitorowanie finansowe i rzeczowe, wskaźniki wyników, rezultatów i wpływów,

mierzenie); odpowiedzialność każdego z zaangażowanego poziomo zarządzania (Komisja Europejska, państwa członkowskie i Komitety Monitorujące) i związane z nimi obowiązki w zakresie sprawozdawczości (np. roczny raport z implementacji, raporty z ewaluacji).

Ramy programowania

Wskaźniki stosuje się do wszystkich form pomocy strukturalnej, tj. Wspólnotowych Ram Wsparcia (CSF), Jednolitego Dokumentu Programowania (SPD), Programów Operacyjnych (OP), ale również do dotacji globalnych i dużych projektów. W celu zapewnienia efektywnego monitorowania tych form pomocy, szczególna uwaga powinna zostać poświęcona najniższemu poziomowi operacyjnemu (działanie lub projekt).

Zasadniczo te dane powinny być zawarte w rocznych raportach z implementacji (art. 37) i nie powinny ograniczać się do informacji finansowych. Ponadto wskaźniki powinny przedstawiać spójny opis programu, poczynając od poziomu najbliższego (rzeczywisty wydatek) i obejmując coraz to bardziej ogólne poziomy (efekty wyprodukowane przez ten wydatek)

Ramy operacyjne

Ogólna logika pomocy

Pomiędzy podstawowymi elementami przygotowywania programów pomocy w ramach Funduszy strukturalnych znajdują się ustalenie celów i alokacja środków pomiędzy operacjami w sposób zapewniający optymalną realizację celów. Pomiędzy decyzją o przyznaniu pomocy a celami istnieje logiczny związek, który może zostać przedstawiony „z góry do dołu” lub „z dołu do góry”. W praktyce programowanie implikuje wybór pomiędzy dwiema perspektywami:

- „z góry na dół”: cała pomoc jest programowana w specyficznym kontekście związanym z definiowaniem **celów ogólnych**. Te ostatnie kształtują strategię pomocy i są podstawą dla pewnej liczby **celów szczegółowych**, w ogólnym zarysie odpowiadającym obszarom priorytetowym. Każdy z tych celów jest z kolei wdrażany za pomocą działań, które pozwalają na realizację **celów operacyjnych**.
- „z dołu do góry”:
- działania są wdrażane przez administrację, agencje i operatorów za pomocą różnych (finansowych, ludzkich, technicznych lub organizacyjnych) **środków** lub **zasobów (wkładu)**,

- Rzeczywiste wydatki są źródłem rzeczowych **wyników** (np. kilometry zbudowanej drogi, liczba miejsc na zorganizowanych szkoleniach, etc.), które pokazują poczyniony postęp we wdrażaniu danego działania,
- **Rezultaty** są bezpośrednimi efektami wobec beneficjentów finansowanego działania (np. skrócony czas podróży, zmniejszone koszty transportu lub liczba uczestników, którzy ukończyli szkolenia, etc.),
- Powyższe rezultaty mogą zostać wyrażone w kategorii ich wpływu (oddziaływania) na osiągnięcie ogólnych lub szczegółowych celów programu i stanowią główną podstawę dla uznania, że dana pomoc zakończyła się sukcesem lub porażką.

6. Źródła.

- 1) *Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego do roku 2020,*
- 2) *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego,*
- 3) *Program Ochrony Środowiska Województwa Lubuskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016 – 2019,*
- 4) *Strategia Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego na lata 2007 – 2015,*
- 5) *Strategia Rozwoju Gminy Bytnica na lata 2008 -2015,*
- 6) *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bytnica do roku 2015.*

7. Słowniczek skrótów i terminów.

1. PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
2. RPO Lubuskie 2020 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego,
3. smart specialisation strategies – strategie inteligentnej specjalizacji,
4. high-tech lub low-tech – zaawansowanie technologiczne – niskie technologie, technologie tradycyjne o charakterze nie wymagającym innowacji,
5. OF – obszary funkcjonalne.